



UNIVERZITET  
U NIŠU

EKONOMSKI  
FAKULTET



## *Sistem obezbeđenja kvaliteta*

**DOKUMENT:**

### ***SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA NASTAVNOG PROCESA***

	PRIPREMILI	PREGLEDAO	USVOJIO
ORGAN FAKULTETA	KOMISIJA ZA OBEZBEĐENJE I KONTROLU KVALITETA	PRODEKAN ZA NASTAVU	NASTAVNO- NAUČNO VEĆE FAKULTETA
IME I PREZIME	Doc. dr Tamara Milenković Kerković Doc. dr Jadranka Đurović Todorović Doc. dr Ksenija Denčić Mihajlov Doc. dr Dragan Petrović	Prof. dr Miloš Todorović	DATUM: 28.12.2006.



**EKONOMSKI FAKULTET**  
**SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA**



**REPUBLIKA SRBIJA**

**UNIVERZITET U NIŠU**  
**EKONOMSKI FAKULTET**  
**Broj: 04-1163/1**  
**Datum: 19.05.2022.**  
**N I Š**

**STANDARDI I PROCEDURE**  
**ZA OBEZBEĐENJE KVALITETA NASTAVNOG PROCESA**  
**NA OSNOVNIM AKADEMSKIM I OSNOVNIM STRUKOVNIM STUDIJAMA**  
**NA EKONOMSKOM FAKULTETU U NIŠU**  
**-Izmene i dopune-**

**SADRŽAJ:**

<b>I PLAN RADA .....</b>	<b>3</b>
<b>II KVALITET NASTAVE .....</b>	<b>6</b>
<b>III OCENJIVANJE STUDENATA .....</b>	<b>11</b>
<b>IV UDŽBENICI .....</b>	<b>16</b>
<b>V SEMINARSKI RAD .....</b>	<b>21</b>
<b>VI ZAVRŠNI RAD .....</b>	<b>25</b>
<b>VII STRUČNA PRAKSA.....</b>	<b>36</b>



## VI ZAVRŠNI RAD

### A. UPUTSTVO ZA IZRADU ZAVRŠNOG RADA

#### 1. TEMA ZAVRŠNOG RADA

*Ciljevi izrade* završnog rada su:

- dokaz da je student ovladao znanjima i stekao kompetencije potrebne za samostalan rad u određenoj naučnoj ili stručnoj oblasti i disciplini;
- upoznavanje studenta sa određenom OBLASTI naučne ili stručne discipline kroz detaljniju razradu jedne teme iz te oblasti;
- osposobljavanje studenta za samostalan istraživački i praktičan rad u određenoj oblasti.

*Tema završnog rada* može biti:

- teorijski problem;
- praktičan problem uočen u literaturi ili praksi.

*Načini obrade teme završnog rada* mogu biti sledeći:

- student iz više izvora literature relevantne za temu njegovog rada može da prikupi, obradi, strukturira i prezentira saznanja i zaključke do kojih je došao;
- student može znanja do kojih je došao proučavanjem i obradom literature da primeni i ilustruje rešavanjem nekog konkretnog problema. On to može učiniti obradom nekog zadatka, empirijskim istraživanjem, analizom primera iz prakse ili literature ili na neki drugi praktičan način.

#### 2. SADRŽAJ ZAVRŠNOG RADA

Završni rad sadrži: naslovnu stranu, sadržaj, uvod, tekst, zaključak, literaturu.

*Naslovna strana* treba da sadrži osnovne podatke kao što su: Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, Završni rad (naziv predmeta), naslov rada, ime kandidata i broj indeksa, ime nastavnika koji rukovodi izradom rada, mesto i datum izrade.

U *sadržaju* se navode osnovni delovi (podnaslovi) od kojih je sačinjen završni rad, kao i brojevi strana na kojima se ti delovi nalaze.

*Uvodni deo* završnog rada služi za uvodjenje čitaoca u temu, tj. problematiku završnog rada, obrazloženje značaja teme i razloga zbog kojih je student odabrao baš tu temu, kao i pregled teksta koji sledi.

U *centralnom delu* završnog rada student obradjuje temu rada. Najpre se prikazuju teorijski (osnovne definicije), a zatim i praktični (ilustrativni primeri, po pravilu originalni) do kojih je student došao obradjujući zadatu temu. Ovaj deo treba da bude sačinjen od više logičkih celina, označenih odgovarajućim naslovima i podnaslovima.

U *zaključku* student prikazuje sumirana osnovna saznanja do kojih je došao prilikom izrade završnog rada.

Student navodi spisak korišćene *literature* koju je koristio pri izradi rada i to abecednim redom po imenima autora, sa potpunim podacima o bibliografskoj jedinici. Student pri izradi završnog rada koristi najmanje pet izvora, od kojih najmanje tri moraju biti akademske i stručne publikacije i najmanje jedan mora biti na stranom jeziku. Pod izvorima literature podrazumevaju se svi publikovani izvori: knjige, članci, internet sajtovi, kompanijski izveštaji itd. Stil pisanja mora biti u skladu sa uobičajenim standardima akademskog pisanja.



### 3. FORMA ZAVRŠNOG RADA

**Dužina rada:** najmanje 25 - najviše 40 strana.

**Format teksta:** A4 (210x297 mm), margine sve po 2 cm, prored 1, font Times New Roman 12. Rad mora biti štampan i povezan ali ne i ukoričen.

Rad se predaje u 4 (četiri) primerka i to 3 (tri) štampana, povezana i ukoričena primerka, dok četvrti primerak student predaje u elektronskom (pdf) obliku slanjem na e-mail adresu [završnirad@eknfak.ni.ac.rs](mailto:završnirad@eknfak.ni.ac.rs)

#### Reference (citiranje)

- Navođenje izvora: koristiti fusnote ili endnote. Ukoliko se koriste fusnote na kraju rada je obavezna literatura;
- Navođenje izvora u literaturi, fusnoti ili endnoti: prezime, prvo slovo imena, (godina izdanja), naziv dela (knjiga: *italic*, ako je časopis ili ako je u pitanju zbornik radova naziv članka se piše normalnim slovima a naziv časopisa odnosno zbornika *italic* stilom), mesto izdanja, izdavač, broj strane na kojoj se u časopisu ili zborniku članak nalazi.

#### Slike, tabele

- Označavanje slika i tabela u tekstu: navodi se broj slike (tabele) a zatim i naziv slike ili tabele;
- Navođenje izvora ispod slika i tabela - navodi se ceo izvor: prezime, prvo slovo imena, (godina izdanja), *naziv dela*, mesto izdanja, izdavač, broj strane na kojoj se u izvoru slika ili tabela nalazi. Koristi se font Times New Roman 10.

### B. ROCEDURA IZRADE I ODBRANE ZAVRŠNOG RADA

Student i nastavnik se dogovaraju oko teme rada i zatim nastavnik odobrava temu.

Nakon završetka rada, student jedan primerak rada predaje nastavniku. Nastavnik je dužan da u roku od dve nedelje pregleda rad i ukaže studentu na njegove nedostatke ukoliko ih ima.

Student otklanja uočene eventualne nedostatke i završava rad. Završeni rad student donosi nastavniku koji zatim određuje komisiju za odbranu rada i u dogovoru sa studentom utvrđuje termin odbrane rada. Rok za odbranu rada ne može biti kraći od nedelju dana, niti duži od tri nedelje od dana predaje rada.

Student zatim popunjava obrasce i predaje ih Studentskoj službi, čime formalno prijavljuje odbranu rada.

Student je dužan da izradi i odbrani završni rad u toku iste ili naredne školske godine u kojoj je tema završnog rada odobrena. Po isteku naredne školske godine u odnosu na onu u kojoj je tema uzeta, tema će biti poništena i student neće moći da brani takav rad.

### B. PROCEDURA IZRADE I KONTROLE KVALITETA ZAVRŠNIH RADOVA

#### I

Nastavnik utvrđuje listu tema ili tematskih oblasti za završne radove na nastavnom predmetu, odnosno predmetima koje predaje u toku jedne školske godine. Liste tema ili tematskih oblasti za završne radove nastavnika koji se nalaze na istom predmetu mogu se, ali i ne moraju poklapati u potpunosti ili delimično. Preporučuje (obavezuju se) se nastavnicima na nastavnom predmetu da usaglase svoje liste tema za završne radove kako bi se izbeglo ponavljanje i preklapanje tema.

Nastavnici na nastavnom predmetu sa liste tema isključuju teme koje su odobrene a nisu odbranjene u predviđenom roku.

#### II



# EKONOMSKI FAKULTET

## SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA



Nastavnici mogu odobravati rad na temu ili tematske oblasti za završni rad samo ukoliko su na listi (osim "slobodnih tema" koje, takođe, moraju biti iz oblasti koju pokriva predmet).

### III

Lista tema za završne radove dostavlja se 15 dana pre početka školske godine. Nastavnici popunjavaju Listu odnosno njenu prvu kolonu i šalju je nadležnoj Katedri.

LISTA TEMA ZA ZAVRŠNE RADOVE NA NASTAVNOM PREDMETU \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ U ŠKOLSKOJ GODINI \_\_\_\_\_ KOD  
NASTAVNIKA \_\_\_\_\_

Tema ili tematska oblast završnog rada	Student	Datum odobravanja teme	Datum prihvatanja rada
1.			
2.			
3.			
..			
...			
20.			

### IV

Lista tema iz tematskih oblasti jeste poluotvorena, što znači da ona ima određeni broj unapred definisanih tema za završne radove, kao i jedan broj slobodnih tema, odnosno tema koje nisu unapred definisane i koje predstavljaju slobodan prostor za ispoljavanje inicijative studenata u definisanju tema. Međutim, i ove teme moraju biti u oblastima koje pokriva predmet. "Slobodnih tema" ne može biti više od 30% od ukupnog broja tema na listi.

### V

Maksimalan broj tema za završne radove po nastavniku po predmetu u toku jedne školske godine je 20, uključujući i slobodne teme. Nastavnici koji predaju više predmeta imaju pravo da daju najviše 10 tema za završne radove po predmetu. Učestvovanje u odbranama završnih radova nije ograničeno.

### VI

Katedra pre početka školske godine razmatra i usvaja listu tema i tematskih oblasti za završne radove na svakom predmetu koji ulazi u njen sastav i dostavlja ga Službi za nastavna i studentska pitanja.

Služba za nastavna i studentska pitanja štampa listu tema za završne radove, dostavlja ih nastavnicima i saradnicima na nastavnom predmetu u više primeraka i obezbeđuje njihovu dostupnost studentima.

### VII

Student se javlja nastavniku sa zahtevom da mu se odobri rad na završnom radu.

Student ima pravo da uzme temu za završni rad ukoliko ima najviše jedan nepoloženi predmet.

Student ima pravo da radi završni rad na nastavnom predmetu ukoliko je taj predmet predviđen nastavnim planom na studijskom programu, odnosno smeru na kome se nalazi student i ukoliko ga je položio.



# EKONOMSKI FAKULTET

## SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA



Nastavnik konsultuje Listu tema za završne radove kako bi se uverio da tema koju je student odabrao već nije odobrena u toku školske godine nekom drugom studentu. Ukoliko tema nije do tada odobrena u toku školske godine, nastavnik odobrava rad na temi.

### VIII

Nastavnik odobrava rad na temi i upisuje ime studenta na Listu tema pored naziva teme koju je student uzeo kao i datum odobravanja teme. Nastavnik dostavlja studentskoj službi informaciju o odobrenoj temi za završni rad. Služba za nastavna i studentska pitanja kontroliše i vodi evidenciju o odobrenim temama i sprečava prijavu više tema za završne radove od strane istog studenta kod različitih nastavnika. Sve odobrene teme za završne radove Služba objavljuje na sajtu Fakulteta, kako bi se sprečilo uzimanje jedne teme od strane više studenata kod različitih profesora.

### IX

Nastavnik razmatra sa studentom predloženu temu kako bi se uverio da je student razumeo temu, upućuje ga u način izrade rada, savetuje potrebnu literaturu. Nastavnik uručuje studentu Uputstvo za izradu završnog rada.

### X

Rok za izradu završnog rada je 6 meseci. Po isteku tog roka, prijava teme se poništava a student može ponovo da prijavi istu temu kod nastavnika.

### XI

Kada student završi izradu završnog rada, dostavlja ga nastavniku koji je odobrio temu. Nastavnik mora u roku od dve nedelje da pročita i oceni rad.

### XII

Ukoliko ima primedbi na rad i ukoliko oceni da rad nije zadovoljio, nastavnik ili saradnik poziva studenta da rad dopuni, unapredi ili popravi.

### XIII

Kada je završni rad na zadovoljavajućem nivou kvaliteta, nastavnik zakazuje odbranu rada. Odbrana rada mora biti zakazana u roku od najmanje jedne a najviše tri nedelje od dana prihvatanja rada od strane nastavnika i predaje rada od strane studenta.

Prilikom zakazivanja odbrane završnog rada nastavnik - mentor određuje komisiju za odbranu završnog rada.

Po dogovoru sa nastavnikom mentorom, student popunjava potrebne obrasce i prijavljuje odbranu završnog rada studentskoj službi Fakulteta.

### XIV

Odbrana završnog rada obavezno se obavlja pred tročlanom komisijom koju čine nastavnik mentor i još dva nastavnika. Odbrana završnog rada je javna. Preporučuje se da odbrana završnog rada bude obavljena u unapred određenoj učionici na Fakultetu.

Odbrana završnog rada sastoji se od usmenog prezentovanja rada od strane studenta, postavljanja pitanja od strane članova komisije u vezi sa temom rada i odgovaranja studenta na ta pitanja. Cilj odbrane jeste da se komisija uveri da je student samostalno izradio i savladao temu završnog rada. Komisija donosi odluku o odbrani završnog rada većinom glasova njenih članova.

Komisija ocenjuje završni rad opisnim ocenama: "nije položio", "položio" ili "položio sa pohvalom". Ocena se upisuje u izveštaj o odbrani završnog rada i u indeks studenta.

### XV

Nakon pozitivne ocene odbrane završnog rada nastavnik popunjava propisane formulare o odbrani završnog rada i upisuje u indeks studenta da je uspešno odbranio završni rad.



# EKONOMSKI FAKULTET

## SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA



Nastavnik upisuje datum odbrane rada na listu tema za završne radove.

Nastavnik obaveštava ostale nastavnike i saradnike na nastavnom predmetu o temi odbranjenog završnog rada.

Nastavnik i Služba za nastavu i studentska pitanja su dužni da izrađene i prihvaćene završne radove studenata čuvaju najmanje godinu dana.

### XVI

Nastavnici i saradnici su dužni da na kraju školske godine popunjene liste tema za završne radove dostave Službi za nastavna i studentska pitanja i nadležnoj Katedri.

### XVII

Služba za nastavna i studentska pitanja, najkasnije do 31. oktobra, sastavlja izveštaj o broju završnih radova i temama koje su odbranjene. Taj izveštaj se dostavlja nadležnim Katedrama.

### XVIII

Katedre diskutuju o izveštaju Službe o broju i temama odbranjenih završnih radova, a posebno o slučajevima odstupanja od predviđene procedure, broja i tema završnih radova.

Katedra organizuje analizu sadržaja i kvaliteta odbranjenih završnih radova na predmetima koji joj pripadaju, razmatra rezultate analize i donosi odgovarajuće zaključke.

Na osnovu zaključaka analize završnih radova, Katedra sastavlja izveštaj o evaluaciji završnih radova na unapred propisanom obrascu i dostavlja ga Komisiji za obezbeđenje kvaliteta najkasnije do 30. novembra.

Komisija, najkasnije do 31. decembra razmatra izveštaje Katedri o evaluaciji završnih radova i donosi potrebne odluke i zaključke.

### XIX

Procedura stupa na snagu školske 2007/2008. godine, dok Uputstvo za izradu završnih radova, koje je sastavni deo ove procedure, stupa na snagu danom usvajanja na Nastavno-naučnom veću.

UNIVERZITET U NIŠU  
EKONOMSKI FAKULTET

### ZAHTEV ZA ODOBRAVANJE TEME ZAVRŠNOG RADA

Molim nastavnika \_\_\_\_\_, da mi odobri izradu teme završnog rada pod nazivom \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ iz nastavnog predmeta \_\_\_\_\_, koja se nalazi na Listi tema za završne radove iz ovog predmeta za školsku \_\_\_\_\_ godinu.

U Nišu, \_\_\_\_\_ godine

Podnosilac zahteva:



**EKONOMSKI FAKULTET**  
**SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA**



br.ind. \_\_\_\_\_

**ZAPISNIK O ODOBRENJU TEME ZAVRŠNOG RADA**

Na zahtev studenta \_\_\_\_\_, br.ind. \_\_\_\_\_, odobravam izradu završnog rada pod nazivom \_\_\_\_\_

iz nastavnog predmeta \_\_\_\_\_.

U Nišu, \_\_\_\_\_ godine

Predmetni nastavnik

**ODLUKA O FORMIRANJU KOMISIJE ZA ODBRANU ZAVRŠNOG RADA**

Predmetni nastavnik iz \_\_\_\_\_ dana \_\_\_\_\_ godine određuje Komisiju za odbranu završnog rada pod nazivom \_\_\_\_\_

kandidata \_\_\_\_\_, br.ind. \_\_\_\_\_ u sledećem sastavu:

Članovi komisije:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_



**EKONOMSKI FAKULTET**  
**SISTEM OBEZBEĐENJA KVALITETA**



**ZAPISNIK SA ODBRANE ZAVRŠNOG RADA**

Dana \_\_\_\_\_ student \_\_\_\_\_,

br.ind. \_\_\_\_\_ branio-la je završni rad pod nazivom: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
iz Predmeta \_\_\_\_\_ i isti odbranio/nije odbranio.

Komisija je ocenila završni rad ocenom \_\_\_\_\_.

U Nišu, \_\_\_\_\_

Članovi komisije:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_